

Adoption & Samfund

Nr. 4

Medlemsblad for Adoption & Samfund
September 2007 ★ 31. årgang

Hvilken betydning lader du adoptionen have i dit liv og din familie?

Adoptivfamilier risikerer, præcis som alle andre familier at stå over for problemer i dagligdagen, som kræver hjælp udefra for at blive tacklet. Inspireret af forskellige kurser og konferencer om narrativ terapi samt de børn, unge og forældre jeg ser i min daglige private praksis, ønsker jeg her at dele nogle af mine tanker med jer.

af Louise Svendsen, medlem af Hovedbestyrelsen, Adoption & Samfunds rådgivningskoordinator samt autoriseret psykolog og specialist i børnepsykologi

Adoptivfamilier risikerer, præcis som alle andre familier at stå over for problemer i dagligdagen, som kræver hjælp udefra for at blive tacklet. Ikke sjældent, er en almindelig tanke i familien: at problemet måske skyldes adoptionen. Denne tanke, eller gæst om man vil, kan få temmelig meget indflydelse og det ofte med god grund – men gæsten kan ikke gøre det alene, vi skal også være villige til at lade gæsten få indflydelse! For hvad vil det egentlig sige, at noget skyldes adoptionen? På hvilken måde forestiller vi os, at adoptionen har betydning? Hvad er det, vi mener ikke er gået som det skulle, grundet adoptionen? Hvad synes vi, der skulle have været mere af? Hvilken forskel ville det have gjort, hvis det ikke var på grund af adoptionen? Hvad er det for nogle værdier, vi lægger vægt

på hver især, som vi ikke mener, er imødekommet på grund af adoptionen? Og hvilken handlemulighed lader det os tilbage med, hvor vi står i dag?

Adoptionen – en magtfuld gæst

At se på adoptionen, eller gæsten, udefra, kan fortælle os lidt om, hvad det egentlig er for en magtfuld gæst, vi har inviteret indenfor i vores liv. Det giver os ligeledes lejlighed til at vurdere, om vi nu også synes, at de konsekvenser, der følger af gæstens tilstedeværelse, er rimelige – konkret i det daglige liv såvel som set i lyset af det liv, vi ønsker at leve.

I vores afdækning og undersøgelse af gæsten, vil det ofte være naturligt at skue tilbage på dennes historie. For hvad ved vi egentlig om denne, dens baggrund, tilblivelsen og hvorledes det hele så spændte af, da familieførelsen endelig skulle finde sted? Hvad er det for en fortælling, vi har bygget op i familien? Hvilken betydning tillægger vi de enkelte elementer? Og ikke mindst, hvorfor netop denne vinkling – for som vi alle ved, rummer enhver begivenhed kimen til rigtig mange, og ofte meget forskellige, historier.

Et eksempel

Lad os tage et eksempel, nemlig Sofie. Sofie er adopteret fra Indien. Ifølge nogle billeder fra børnehjemmet og beretninger fra danskere, der havde været dernede i samme periode som Sofie boede der, var personalet ikke særligt opmærksomme på børnene og deres behov. De var fortravlede, underbeholdende og måtte ofte lade børnene vente eller tage sig af hinanden, så godt de nu kunne. Sofie er

meget mørk i huden, og det er jo almindeligt kendt, at det er de mørke børn, der er de mest uønskede; normen foreskriver, at man helst skal være så lys som muligt. Ifølge Sofies journaler, var hun syg ved ankomsten til børnehjemmet, og hun blev først helt rask, da hun var kommet til Danmark. I familien har de altid talt om, at bortadoptionen og Sofies dårlige heldbred forud for denne, nok havde at gøre med, at hendes mor ikke var i stand til at passe ordentligt på hverken sig selv eller Sofie. I Sofies familie mente man, at når Sofies mor havde valgt at få et barn, for så siden hen at skille sig af med det, skyldes det nok, at hun enten havde haft en affære i ungepigge årene, en udenomsægteskabelig affære, måske var blevet voldtaget eller endnu værre var prostitueret. Desværre var der ikke råd til, at Sofies forældre kunne komme og hente hende i Indien, det var der heller ikke tradition for den gang. Men man ved bedre i dag, og i Sofies familie har de derfor talt om, hvor forfærdeligt det var for hende, at hun sådan kom herop med en helt fremmed, som jo i øvrigt var ligeglad med hende, men blot glad for muligheden for at rejse til Europa. Igennem Sofies opvækst var der ind imellem nogle, der drillede hende med hendes mørke hudfarve og fremmede baggrund. Sofie kunne godt forstå det de sagde, for hun vidste jo, det var en del af grunden til, at hun sådan var blevet kasseret af sin første mor.

Vi kan nok alle se, hvorledes gæsten har præget dels familiens billeder af de mange negative begivenheder, som adoptionen er udsprunget af og har ført med sig, og som ikke står til at omgøre, dels Sofies selv-

billede og dermed evne til at tage vare på sig selv. Men behøvede det nu også at gå sådan – hvad sker der, hvis vi kigger historien efter en gang til, og denne gang lægger lidt mere vægt på andre dele af den?

Historien anderledes fortalt

Lad os forestille os, at Sofies forældre, med udgangspunkt i den samme baggrundsviden, havde valgt en anden måde at fortælle historien om adoptionen på. I stedet, har Sofies forældre igennem hendes opvækst altid forsikret om, at de på børnehjemmet tog så godt vare på hende som muligt, inden hun skulle til Danmark. Forholdene var ganske vist svære for plejepersonalet, men de, der havde besøgt børnehjemmet, havde fortalt, at Sofie havde knyttet sig til og blev beskyttet af en anden lille pige, som var nogle år ældre end Sofie. Således vidste de, at Sofie ikke havde fået lov at gå for lud og koldt vand og var sikre på, at dette havde været med til at lægge byggestenene for hendes varme, kærlige og sociale væsen. Sofies forældre har også altid fortalt Sofie, at hun trods sin status som hittebarn, er blevet afleveret af nød. Det fremgår nemlig af hendes papirer, at hun havde forskellige sygdomme, som i Danmark let kunne kureres uden mén; en lægehjælp det ville være dyrt endog umuligt at bekoste for en fattig indisk familie. Således var en bortadoption den eneste livreddende løsning, hendes forældre kunne ty til. Sofie er således bortadopteret af kærlighed, for ved den handling at redde hendes liv og sikre hende en bedre fremtid end den, hun ellers kunne få som mærket for livet, hvis altså hun overlevede. I familien talte de ofte om den gang Sofie kom til Danmark og så på billederne af hende og den person, der bragte hende hertil. For selvom det var en fremmed, der havde bragt Sofie til Danmark, havde det været godt at møde blot én, der kunne være et link til Sofies første fase i livet, de havde haft mulighed for at spørge til turen, Sofies vaner og få nogle gode billeder. Sofie have igennem barndommen veninder fra såvel Danmark som andre lande. Hun syntes, det var dejligt, at hun i modsætning til flere af de andre, altid kunne løbe og lege i solen uden at blive skoldet, få grimme prikker

over alt eller andre gener. At nogen drillede hende med det mørke udseende, lo hun af sammen med bedsteveninden, der var adopteret fra Colombia. Nogle drenge syntes ikke om, at hun var fremmed, men andre syntes det var lidt spændende og eksotisk, at hun sådan var mørk og så anderledes ud end de andre piger. Sofie nød denne særlige opmærksomhed.

På baggrund af det samme leve- de liv, de samme oplevelser, den samme umiddelbare historie, om man så må sige, kan vi altså selv være med til at bestemme, hvilke handlinger, oplevelser og følelser vi til- lægger mest værdi og vægt. Herved bygger vi grundlaget for, hvad der kommer til at stå klarest tilbage i vores erindring og præge det dominerende billede af en fase eller et tema i vores liv, billeder der danner grundlaget for vores selvopfat- telse og senere handlekompetencer. Idet alle oplevelser er multi-histori- elle, det vil sige de i sig bærer kimen til mange og forskelligartede histo- rier, er der ikke blot én sand versio- n af, hvad der skete og hvordan noget skal forstås. Det er gennem vægtning af forskellige elementer, og dermed vores skabelse af den pri- mære historie, at vi former vor gæst og følgerne af at have ladet denne ind i vores stuer. Dette gælder stort som småt, godt som skidt, og der- med velkomne såvel som mere be- sværlige gæster.

Multi-historielle oplevelser

Hvad vi intentionelt eller måske uden særlig tanke har valgt at læg- ge vægten på, kommer til at præge vores erindring, selvbillede, forvent- ninger til andre, fremtidige livssyn såvel som handlemuligheder, der jo oftest defineres ud fra, hvad vi tror, vi er i stand til på baggrund af tidligere erfaringer. At oplevel- ser er multi-historielle, og vi således med den rette assistance og et ofte møjsommeligt slid er i stand til at udtrække mange forskellige beret- ninger fra den tilsyneladende sam- me begivenhed, er en styrke, vi ikke bør underkende. Dette kan nemlig være kilden til at kunne se nye veje og ressourcer hos os selv og vores nærmeste - og dermed en vej ud af problemerne, eller en måde at give gæsten er mere passende position og indflydelse på. At skabe en alter-

nativ historie vil afdække nye sider af os selv, andre og allerede opleve- de oplevelser, som åbner op for og giver adgang til nogle af de øvrige ressourcer, vi også rummer.

Gæsternes rolle

Men hvorfor bliver vi frustrerede over vores gæster? Ofte er det såle- des, at frustrationer opstår, når vi ikke lever vores liv i overensstem- melse med de værdier og ønsker vi har. Dette sker ofte ubevidst, men ligger implicit i klagerne over be- sværlige gæster. Således fortæller vores trængsler indirekte, hvad det er for nogle værdier og ønsker for vores liv, der ikke aktuelt realiseres. Disse kommer dog ikke ud af det blå, men bunder almindeligvis i le- vede oplevelser, hvor vi stiftede be- kendtskab med den eftertragtede værdi, måde at være sammen på el- ler andet, som vi nu higer efter. At blive os klart, hvad der er vigtigt for os, er ofte et afgørende skridt i ret- ningen af at lægge vores liv om, så vi kan have en hverdag, der understøt- ter netop det liv, vi gerne vil byde os selv. Og her kommer nogle gæster og deres historier ind og kan hjæl- pe os, ved at påminde os om netop de historier, der kan få os til at hu- ske de gode stunder, de unikke øje- blikke hvor vi var i stand til at gøre netop det, der er vigtigt for os og i overensstemmelse med netop vores værdier. Eller minde os om de vig- tige mennesker, som vi har brugt som støtter og rollemodeller igen- nem vores forskellige livsfaser; per- soner, som måske ikke længere er der i dagligdagen, men som engang var der, og hvis vise ord og støtte vi stadig kan mærke og trække på.

Tilbage står vel at spørge os selv – vores gæst, adoptionen, hvilken be- tydning har den i vores liv? Hjælper gæsten med til, at vi lever vores liv i overensstemmelse med vores øn- sker, værdier og længsler? Eller er der andre sider af gæsten, andre vig- tige personer fra vores indre galle- ri, vi hellere vil fremhæve og trække på? For hvis der er, så tøv ikke, men begynd dit nye liv fra dette øjeblik – det er aldrig for sent at få en lyk- kelig barndom! □

